

mgr Elwira Paśnik
mgr Anna Dragan
mgr Angelika Maciąg

Program edukacyjny dla pacjentów z zakładanym wkłuciem typu PICC

Kompleksowy przewodnik
dla pacjentów i ich opiekunów

CENTRUM ONKOLOGII
ZIEMI LUBELSKIEJ
IM. ŚW. JANA Z DUKLI

Lublin, 2026

Program jest realizowany u każdego pacjenta przed oraz w dniu założenia wkłucia, w trakcie hospitalizacji oraz w dniu wypisu

Wprowadzenie

Włucie PICC to cienki, długi cewnik zakładany do żyły w ramieniu, którego końcówka znajduje się w dużej żyły centralnej. Umożliwia on bezpieczne oraz długotrwałe podanie leków, płynów, antybiotyków, chemioterapii, żywienia pozajelitowego oraz pobieranie krwi do badań.

Znajomość zasad użytkowania włucia oraz jego prawidłowa pielęgnacja zmniejszają ryzyko powikłań, tym samym zwiększając bezpieczeństwo leczenia.

Cel programu edukacyjnego

- Przygotowanie pacjenta do założenia włucia typu PICC.
- Przekazanie wiedzy dotyczącej bezpiecznego użytkowania dostępu.
- Nauczenie pacjenta rozpoznawania niepokojących objawów i zapobieganie powikłaniom.
- Zwiększenie komfortu oraz poczucia bezpieczeństwa pacjenta.

Zakres programu edukacyjnego

- Informacje ogólne o dostępie naczyniowym PICC.
- Pielęgnacja i ochrona wkłucia.
- Codzienne funkcjonowanie.
- Objawy wymagające pilnego kontaktu z personelem.

Metody realizacji programu

- Edukacja indywidualna przeprowadzona w formie rozmowy.
- Przekazanie materiałów edukacyjnych w formie pisemnej.
- Instruktaż postępowania z wkłuciem PICC w warunkach domowych.
- Dane kontaktowe do pielęgniarek i lekarzy oddziału.

1. Informacje ogólne o dostępie naczyniowym PICC

Wkłucie PICC jest długim cewnikiem zakładanym do żyły obwodowej w okolicy ramienia.

Jego końcówka znajduje się w dużej żyłe centralnej, co umożliwia bezpieczne podawanie leków drażniących do żyły.

Wkłucie może pozostawać w organizmie przez wiele tygodni lub miesięcy, jeśli jest prawidłowo pielęgnowane.

2. Zakładanie wkłucia PICC

Założenie wkłucia odbywa się w warunkach aseptycznych, najczęściej pod kontrolą USG.

Zabieg wykonywany jest przez przeszkolony personel medyczny i zazwyczaj nie jest bolesny.

Przed zabiegiem skóra jest dezynfekowana, a po założeniu wkłucia zabezpieczana jałowym opatrunkiem.

3. Pielęgnacja wkłucia PICC

Opatrunek na wkłuciu powinien być czysty, suchy i nieuszkodzony. Podczas kąpieli wkłucie należy zabezpieczyć przed zamoczeniem.

Przed użyciem dostępu naczyniowego należy: umyć i zdezynfekować ręce, założyć rękawiczki, zdezynfekować koreczek wraz z kaniulą, przepłukać PICC'a, założyć nowy koreczek, wyrzucić rękawiczki, umyć i zdezynfekować ręce.

W zależności od rodzaju założonego dostępu podczas przerw w użytkowaniu:

- **PICC Groshong (bez klipsa)** – cewnik należy przepłukiwać 10 ml 0,9% NaCl raz w tygodniu, opatrunki na wkłuciu PICC zmieniamy wg potrzeby lub co 7 dni, raz w tygodniu zmieniamy zastawkę bezigłową, koreczek raz w tygodniu lub po każdorazowym użyciu PICC'a.
- **PICC z klipsem** – cewnik należy przepłukiwać 10 ml 0,9% NaCl codziennie, opatrunki na wkłuciu PICC zmieniamy wg potrzeby lub co 7 dni, raz w tygodniu zmieniamy zastawkę bezigłową, natomiast koreczek zwykły codziennie.

4. Codzienne funkcjonowanie z wkłuciem PICC

Po założeniu dostępu PICC można wykonywać codzienne czynności. Należy jednak unikać dźwigania ciężkich przedmiotów, sportów siłowych, gwałtownych ruchów ręką z wkłuciem, ucisku w miejscu założenia cewnika. Nie należy kąpać się w wannie aby nie zamoczyć dostępu.

Zaleca się noszenie luźnej odzieży, która nie będzie powodować otarć ani ucisku.

5. Objawy wymagające pilnego kontaktu z personelem medycznym

Należy regularnie sprawdzać okolicę cewnika PICC pod kątem: zaczerwienienia, obrzęku, wysięku, bólu, ocieplenia okolicy dostępu oraz trudności w podawaniu leków. Niezwłocznie należy skontaktować się z personelem w przypadku pojawienia się gorączki, dreszczy lub złego samopoczucia.

W przypadku pytań i wątpliwości dotyczących funkcjonowania dostępu PICC należy kontaktować się telefonicznie z **II Oddziałem Onkologii i Immunologii Klinicznej z Chemioterapią Dzienną**:

**gabinety lekarskie – 81 454 1233/1241,
gabinet lekarza dyżurnego – 81 454 1236,
punkty pielęgniarskie – 81 454 1235/1237**

lub zgłosić się do całodobowej **Izby Przyjęć w COZL**.

**CENTRUM ONKOLOGII
ZIEMI LUBELSKIEJ
IM. ŚW. JANA Z DUKLI**

Lublin, ul. Jaczewskiego 7